

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē
॥ catuścatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ catuścatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmēṇa mārīcasya vadhastatkartṛkaṃ
sītālakṣmaṇāhvānaśabdaṃ śrutvā śrīrāmasya cintā

tathā tu taṃ samādiśya
bhrātaraṃ raghunandanaḥ ।
babandhāsiṃ mahātējā
jāmbūnadamayatsarum ॥ 3.44.1 ॥

tatastrivinataṃ cāpa -
mādāyātmavibhūṣaṇam ।
ābadhya ca kapālau dvau
jagāmōdagravikramaḥ ॥ 3.44.2 ॥

taṃ vanyarājō rājēndra -
māpatantaṃ nirīkṣya vai ।
babhūvāntarhitastrāsāt
punaḥ sandarśanē'bhavat ॥ 3.44.3 ॥

baddhāsirdhanurādāya
pradudrāva yatō mṛgaḥ ।

taṃ sma paśyati rūpēṇa
dyōtayanamivāgrataḥ || 3.44.4 ||

avēkṣyāvēkṣya dhāvantaṃ
dhanuṣpāṇirmahāvanē |
ativṛttamivōtpātā -
llōbhayānaṃ kadācana || 3.44.5 ||

śaṅkitaṃ tu samudbhrānta -
mutpatantamivāmbaram |
dṛśyamānamadṛśyaṃ ca
vanōddēśēṣu kēṣucit || 3.44.6 ||

chinnābhrairiva saṃvītaṃ
śāradaṃ candramaṇḍalam |
muhūrtādēva dadṛśē
muhurdūrāt prakāśatē || 3.44.7 ||

darśanādarśanēnaiva
sō'pākarṣata rāghavam |
sa dūramāśramasyāśya
mārīcō mṛgatāṃ gataḥ || 3.44.8 ||

āsīt kruddhastu kākutsthō
vivaśastēna mōhitaḥ |
athāvatasthē suśrānta -
śchāyāmāśritya śādvalē || 3.44.9 ||

sa tamunmādayāmāsa
mṛgarūpō niśācaraḥ |

mṛgaiḥ parivṛtō'thānyai -
radūrāt pratyadṛśyata || 3.44.10 ||

grahītukāmaṃ dṛṣṭvā taṃ
punarēvābhyadhāvata |
tatkṣaṇādēva santrāsāt
punarantarhitō'bhavat || 3.44.11 ||

punarēva tatō dūrād
vṛkṣakhaṇḍād viniḥsṛtaḥ |
dṛṣṭvā rāmō mahātējā -
staṃ hantum kṛtaniścayaḥ || 3.44.12 ||

bhūyastu śaramuddhṛtya
kupitastatra rāghavaḥ |
sūryaraśmipratīkāśaṃ
jvalantamarimardanam || 3.44.13 ||

sandhāya sudṛḍhē cāpē
vikṛṣya balavadbalī |
tamēva mṛgamuddiśya
śvasantamiva pannagam || 3.44.14 ||

mumōca jvalitaṃ dīpta -
mastraṃ brahmavinirmitam |
śarīraṃ mṛgarūpasya
vinirbhidya śarōttamaḥ || 3.44.15 ||

mārīcasyaiva hṛdayaṃ
bibhēdāśanisannibhaḥ |

tālamātramathōtplutya
nyapatat sa bhr̥śāturaḥ || 3.44.16 ||

vyanadad bhairavaṃ nādaṃ
dharanyāmalpajīvitaḥ |
mriyamāṇastu mārīcō
jahau tāṃ kṛtrimāṃ tanum || 3.44.17 ||

smṛtvā tadvacanaṃ rakṣō
dadhyau kēna tu lakṣmaṇam |
iha prasthāpayēt sītā
tāṃ śūnyē rāvaṇō harēt || 3.44.18 ||

sa prāptakālamājñāya
cakāra ca tataḥ svanam |
sadṛśaṃ rāghavasyēva
hā sītē lakṣmaṇēti ca || 3.44.19 ||

tēna marmaṇi nirviddhaṃ
śarēṇānupamēna hi |
mṛgarūpaṃ tu tat tyaktvā
rākṣasaṃ rūpamāsthitaḥ || 3.44.20 ||

cakrē sa sumahākāyaṃ
mārīcō jīvitaṃ tyajan |
taṃ dṛṣṭvā patitaṃ bhūmau
rākṣasaṃ bhīmadarśanam || 3.44.21 ||

rāmō rudhirasiktāṅgaṃ
cēṣṭamānaṃ mahītalē |

jagāma manasā sītāṃ

lakṣmaṇasya vacaḥ smaran || 3.44.22 ||

mārīcasya tu māyaiṣā

pūrvōktaṃ lakṣmaṇēna tu |

tat tathā hyabhavaccādya

mārīcō'yaṃ mayā hataḥ || 3.44.23 ||

hā sītē lakṣmaṇētyēva -

mākrūśya tu mahāsvanam |

mamāra rākṣasaḥ sō'yaṃ

śrutvā sītā kathaṃ bhavēt || 3.44.24 ||

lakṣmaṇaśca mahābāhuḥ

kāmavasthāṃ gamiṣyati |

iti sañcintya dharmātmā

rāmō hr̥ṣṭatanūruhaḥ || 3.44.25 ||

tatra rāmaṃ bhayaṃ tīvra -

māvivēśa viṣādajam |

rākṣasaṃ mṛgarūpaṃ taṃ

hatvā śrutvā ca tatsvanam || 3.44.26 ||

nihatya pṛṣataṃ cānyaṃ

māṃsamādāya rāghavaḥ |

tvaramāṇō janasthānaṃ

sasārābhimukhaṃ tadā || 3.44.27 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye

aranyakāṇḍē catuṣcatvāriṃśaḥ sargaḥ ||